

Otthontalanul...  
Tégy az emberért!

## **MINDEN EMBER SZÁMÍT**

FEBRUÁR HARMADIKÁ ORSZÁGOS  
HAJLÉKTALAN ADATFELVÉTELEK  
A SZOLGÁLTATÁS-FEJLESZTÉS  
SZOLGÁLATÁBAN

# Otthontalanul...Tégy az emberért!

Összeállította:

Győri Péter

Kiadja:

Menhely Alapítvány

2026.

Digitális kötet

ISBN 978-615-82386-3-2

A kiadásért felel:

Győri Péter

## TARTALOMJEGYZÉK

|                                                                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Egy oldalas összefoglaló a Február Harmadika hajléktalanügyi adatfelvétel 25 évéről                                                                     | 6   |
| A budapesti hajléktalan emberekre irányuló "február 3-i" adatfelvételek módszere –<br><i>Győri Péter – Gurály Zoltán</i>                                | 7   |
| A Február Harmadika kutatás története – The History of the February Third Survey – <i>AI</i>                                                            | 10  |
| Miért tűnnek egyformának? – <i>Gurály Zoltán</i>                                                                                                        | 18  |
| Otthontalan – lakástalan – hajléktalan – fedél nélküli.<br>Töprengések a hajléktalanság jelentéstartalmáról – <i>Győri Péter</i>                        | 27  |
| Kiszolgáltatottság, társadalmi hátrányok – <i>Mózer Péter</i>                                                                                           | 120 |
| Csőbörből vödörbe – A „gyermekvédelemből” a „felnőttvédelembe” és vissza? – <i>Győri Péter</i>                                                          | 134 |
| Négy etűd a fővárosi hajléktalanságban élő emberekről – <i>Mózer Péter</i>                                                                              | 166 |
| Az empirikus tényekre alapozott szolgáltatásfejlesztésről – <i>Breitner Péter</i>                                                                       | 188 |
| Az integrációs keretek megváltozása az elmúlt évtizedben – <i>Breitner Péter</i>                                                                        | 190 |
| A 2025. év és 2025-2026 tele a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei életében –<br><i>Breitner Péter</i>                               | 203 |
| A BMSZKI 2025. évi ügyfél elégedettségi felmérésének egyes tanulságai – <i>Győri Péter</i>                                                              | 230 |
| Közterületi hajléktalanság Budapesten. Helyzetértékelés és rövid távú intrézkedési terv<br>(Föv. Kgy. előterjesztés – <i>Misetics Bálint</i> )          | 245 |
| Excluded groups in the city centre –<br>How do different groups of homeless use public space in the large city? – <i>Győri Péter</i>                    | 283 |
| Mennyire saját döntés az utcán éjszakázás? – <i>Gurály Zoltán</i>                                                                                       | 329 |
| A Guide to Counting Rough Sleepers – <i>Győri Péter – Gurály Zoltán – Fehér Boróka</i>                                                                  | 335 |
| Summary on the Rough sleepers count in Hungary (2008) – <i>Peter Gyori</i>                                                                              | 370 |
| Minden ember számít! A közterületen alvó hajléktalan emberek „számlálásának” módszerei –<br>Budapest példáján (2005, 2008) – <i>Győri Péter</i>         | 383 |
| „Hajléktalan”(?) emberek regisztrációja Józsefvárosban (2021)<br>Gyakorlati útmutató a „regisztrálóknak” – <i>Győri Péter</i>                           | 412 |
| Hajléktalannak látszó emberek közterületi számlálása Józsefvárosban –<br><i>Győri Péter – Bényei Zoltán</i>                                             | 415 |
| Az éjjeli menedékhelyek forgalmi és kihasználtsági adatai (2016-2025) – <i>Surányi Ákos</i>                                                             | 442 |
| Rövid összefoglaló a hajléktalanellátó szolgáltatások kapacitásának 1995-2024 közötti<br>alakulásáról a KSH nyilvántartása szerint – <i>Győri Péter</i> | 454 |

A kötetben szereplő képek forrása: saját fotók, illetve a Terem a nyomor VI., Budapest, CD. (fotók), valamint a Fedél Nélkül alkotóinak grafikái, festményei.

## MINDEN EMBER SZÁMÍT!

### BEVEZETŐ

Huszonhárom tanulmány, újabb több száz oldal a Február Harmadika Munkacsoport műhelyéből, vagy ahhoz szorosan kapcsolódó írásokból – a hazai hajléktalanság jelenéről (múltjáról és jövőjéről). Ki olvas el ennyit manapság?! Ha más nem, akkor majd a mesterséges intelligencia elolvassa, összefoglalja - azoknak, akik türelmetlenek, akik kevésbé kíváncsiak mondatról-mondatra megfogalmazott gondolatainkra. Mint látható lesz, magunk is olykor, indokolt esetben már támaszkodtunk erre az új segédeszköze.

Az „*Otthonatlanul... Tégy az emberért!*” kötetorozatban legutóbb három éve [Ferenczi Imre](#) (1884-1945) kiváló lakáspolitikai és hajléktalanügyi szakember aktuálisan is igencsak tanulságos munkásságával foglalkoztunk. Ezt megelőzően Immár öt éve, 2021-ben jelent meg [Húsz év után](#) címmel az a tanulmány kötetünk, mely akkor a Február Harmadika kutatás-sorozat mintegy tucatnyi elemzését tartalmazta. Ha nem is könnyen, nem is zökkenő mentesen, de azóta is évről-évre lebonyolítottuk az „F3” becenévre hallgató országos felmérésünket a hajléktalan emberek körében, folytak a Február Harmadika Munkacsoport kérdéssorokat kialakító, majd értékelő megbeszélései, közös eszmecseréi, s időről-időre elkészültek a hosszabb vagy rövidebb elemző tanulmányok. Ezekből adunk most közre egy – bevalljuk, igencsak terjedelmes – válogatást.

E válogatás összeállítójaként magam előljáróban két, egymással is összefüggő közös jellegzetességét emelném ki ezeknek az írásoknak. Az egyik, hogy ezek az elemzések többnyire nem követik az „*akadémiai*” formai előírásokat, nem a minél magasabb tudományos pontszámok (*impakt faktorok*) elérését célozzák. E tanulmányok készítőinek célja többnyire ennél sokkal gyakorlatiasabb: megérteni és megértetni a hazai hajléktalanság jelenségét, a hajléktalan emberek sorsát, helyzetük okait éppen úgy, mint a lehetséges perspektívákat – helyzetük megváltoztatása, a szolgáltatások szükséges fejlesztési irányainak a kitapogatása érdekében.

Ahhoz, hogy könnyebben el lehessen igazodni a most közre adott tanulmányok böngészése során, röviden megpróbálom fölvázolni, miről is szól az a négy témakör, melyek köré ezek az írások szerveződnek.

**0.** Bevezetesként három egészen rövid – tényleg csak egy-két oldalas - összefoglalót talál az olvasó magáról a Február Harmadika kutatássorozat módszeréről, történetéről. De **Gurály Zoltán** a mesterséges intelligencia támogatásával (ez még később is majd előfordul) röviden összefoglalta az eddigi F3 évenkénti adatfelvételek legfőbb céljait, témáit, konklúzióit is.

**1.** Ezt követi öt, számunkra biztos, hogy nagyon is komoly elemző, gondolkodó tanulmány. **Gurály Zoltán** igencsak izgalmas írása arról, milyen következményei vannak annak, ahogy a hajléktalan élet-helyzet homogenizál, s hogyan lehet értő, szakszerű segítséggel az autonómia részleges megfosztásától az autonómia visszaadásáig végig vezetni egy remélhetően eredményes segítő folyamatot.

Magam, egy meglehetősen robusztusra sikeredett, több nagyobb fejezetből álló írásban visszanyúlok a gyökerekig (vagy a 0. pontig): azt az „apró” kérdést próbálom - a hazai elmúlt másfél évszázadot áttekintve, némi nemzetközi kitekintéssel, vagyis térben és időben - körül járni, hogy vajon kiket is tekintünk hajléktalanoknak, hogyan, s miért is változik e kifejezés tartalma időről-időre, vagy éppen a különböző történelmi, kulturális hátterek függvényében.

Az elmúlt néhány év Február Harmadika adatfelvételeinek két olyan elemzése is szerepel ebben a részben, melyek „már nem tudták megvárni” e kötet összeállítását: **Mózer Péter** írása a kiszolgáltatottság és a társadalmi hátrányok összefüggéseit elemző statisztikai eszköztárral, magam pedig a hajléktalan lét és a hazai gyermekvédelem drámainak is nevezhető kapcsolódásaihoz szolgálatok empirikus információkat. Mindkét írás már megjelent a *Párbeszéd: Szociális Munka folyóiratban*, ilyen másodközlésekre azonban indokolt esetben eddig is sort kerítettünk.

**Mózer Péter** másik tanulmánya – ahogy a címe is utal rá –négy, egymással összefüggő rövidebb F3-elemzést tartalmaz. Ebben a statisztikai modell-alkotás eszközét felhasználva kísérlet történik arra, hogy modell-szerűen megfogalmazhassuk (1) a szociális munkások által alkotott képet a hajléktalan emberek legfőbb szükségleteiről, (2) a tipikus (vagy éppen leggyakoribb) hajléktalanságba illetve hajléktalanságból kivezető utakat (3) az ezzel az élethelyzettel együtt járó kiszolgáltatottság legfőbb dimenzióit, valamint a jövedelmek – még ezen a szinten is működő - „csoporthatározó” hatásait.

**2.** A Február Harmadika adatfelvételek és ahhoz kapcsolódó elemzések áttételesen vagy közvetlenül a szolgáltatás-fejlesztést, a hajléktalan emberek helyzetének megértését, helyzetük megváltoztatását szolgálják. Az általunk összegyűjtött vagy/és feldolgozott információkat a különböző kormányzati, önkormányzati és szolgáltatást nyújtó szervezetek, szakemberek időről-időre felhasználják. Részben ezek közül a dokumentumok közül választottunk ki néhányat a következő blokkban. Ilyen dokumentum a Fővárosi Közgyűlés által elfogadott intézkedési terv a közterületi hajléktalanságról, melynek szakértő kidolgozója **Misetics Bálint** volt. Itt szerepel **Breitner Péter** és munkatársai tanulmányértékű intézményi beszámolója a BMSZKI munkájáról, ügyfeleiről, valamint a BMSZKI belső minőségbiztosítási rendszerét szolgáló éves ügyfélelégedettségi felmérés két elemzése. Ezek a tényalapú szolgáltatás-fejlesztés kiváló példái.

**3.** Végül egy nagyobb blokkban foglalkozunk önállóan is a közterületi hajléktalanság kérdéseivel, illetve az elsősorban ehhez kapcsolódó „hajléktalan számlálásokkal”. Ezt a blokkot egy – eddig még nem publikált - elég robusztus, angol nyelvű tanulmányom vezeti fel, mely önmagában is öt nagyobb fejezetből áll, s különböző megközelítésekben kíván képet adni a fedél nélküli emberek életéről. Ehhez közvetlenül kapcsolódik **Gurály Zoltán** tanulmánya arról, hogy milyen szempontok vezérlik a konkrét élőhely, helyszín kiválasztását ebben az élethelyzetben.

2024-2025-ben – egy nemzetközi kutatás keretében – olyan közterületi hajléktalan számlálásokra került sor Budapesten (2025-ben Debrecenben is), melyek hazai előzményeit mindeddig nem állt módunkban publikálni. Ezt most ebben a blokkban próbáljuk részben pótolni. A 2005-ben Budapesten lebonyolított hajléktalan számlálás gyakorlati, módszertani tanulságait foglaltuk össze – mintegy útmutatóként – **Fehér Borókéval** és **Gurály Zoltánnal** közösen. A 2005. és 2008. évi számlálás módszertani és tartalmi eredményeiről magam készítettem egy részletes elemzést. Ennek tanulságait is felhasználtuk a jóval későbbi, 2021-ben lebonyolított józsefvárosi hajléktalan számlálás során, melynek eredményeit **Bényei Zoltán** itt közölt bemutatója foglalja össze. **Surányi Ákos** bemutatója a budapesti éjjeli menedékhelyek 2016-2025 közötti forgalmi, kihasználtsági adatairól jól kiegészíti, időben is elhelyezi ezeket a sajátos módszerrel nyert számlálási adatokat. Végül a KSH népszámlálási és intézménystatisztikai adatait összefoglaló rövid írással zárjuk ezt a számlálási blokkot – hogy egy másik megközelítés, módszer eredményeibe is bepillantassunk.

Ha ki-k talál az érdeklődésének megfelelő, további gondolkodásra serkentő egy-két tanulmányt ebben az összeállításban, s azt munkája során valamilyen módon hasznosítani is tudja, akkor elértük célunkat. A visszajelzéseket, szakmai vitákat szívesen fogadjuk, s majdan elkészülő következő *Otthon-talanul...* kötetünkben remélhetően hasznosítani is fogjuk.

*Győri Péter*